

แหล่งมรดกธรณี
ระบบถ้ำพญานาคราช

จังหวัดขอนแก่น

งานทำซ้ำหรือคัดแปลงและแก้ไขโดยไม่ได้รับอนุญาต

ระบบถ้ำ พญานาคราช

ถ้ำพญานาคราชและถ้ำเกล็ดแก้ว

ถ้ำพญานาคราชและถ้ำเกล็ดแก้วเป็นส่วนหนึ่งของเขาส่ามยอด ซึ่งเป็นเทือกเขาที่ทอดยาวต่อเนื่องลงมาจากผานกเค้า มีปากทางเข้า-ออกถ้ำได้สองฝั่ง คือ ฝั่งถ้ำพญานาคราชและฝั่งถ้ำเกล็ดแก้ว เป็นถ้ำที่มีประติมากรรมถ้ำขนาดใหญ่และสวยงาม เช่น หินน้ำไหล หินงอก และหินย้อย มีความยาวรวมจากการสำรวจ 1,184.99 เมตร

ถ้ำแห่งนี้เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั่วไป และการเข้าชมถ้ำควรจะมีผู้นำทาง เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการท่องเที่ยวถ้ำ

ถ้ำเลขน้อย

ตั้งอยู่บริเวณด้านหลังศาลปู่หลุบ ปากถ้ำพัฒนาจากการพังถล่มของเพดานถ้ำเดิมร่วมกับพื้นถ้ำทรุดภายในโรงถ้ำมีขนาดใหญ่ และกว้างขวาง บางบริเวณเพดานถ้ำต่ำ พบหินน้ำไหลขนาดใหญ่ ทำบหินปูน ตะกอนถ้ำที่เกิดได้น้ำ กลุ่มหินงอกและแอ่งน้ำซึ่งภายในโรงถ้ำหลายตำแหน่ง มีความยาวรวมจากการสำรวจ 200.55 เมตร

ถ้ำลายแทง

ตั้งอยู่บนภูเขาทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของถ้ำพญานาคราช เป็นถ้ำทะลุที่มีปากทางเข้า-ออก 4 ช่องทาง มีเสาหินกันตรงปากทางโรงหลัก แต่ละโรงทะลุถึงกันได้ จึงทำให้ถ้ำมีอากาศถ่ายเทสะดวก พบภาพเขียนสียุคก่อนประวัติศาสตร์บนผนังถ้ำ มีความยาวรวมจากการสำรวจ 98.24 เมตร

ถ้ำปู่หลุบ

ตั้งอยู่บริเวณข้างศาลปู่หลุบ ติดถนนสายหลักหมายเลข 201 มีทางเข้า-ออกทางเดียว ปากถ้ำเป็นหลุมยุบ โถงถ้ำมีความสลับซับซ้อน พบกลุ่มประติมากรรมถ้ำขนาดใหญ่และสวยงาม ได้แก่ หินน้ำไหล ม่านหินย้อย และเสาหิน มีความยาวรวมจากการสำรวจ 273.35 เมตร

GUIDE MAP

แหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง
ในระบบถ้ำภูมานคราช

9 แห่ง

แผนที่แสดงเส้นทางและจุดท่องเที่ยวใกล้เคียงในระบบถ้ำภูมานคราช 9 แห่ง

1. ที่ทำการอุทยานแห่งชาติภูผาม่าน
2. น้ำตกพลาญทอง
3. สวนสนดงลาน
4. ศาลเจ้าปู่หลุบ
5. ฆานกเค้า
6. น้ำตกอารี้อย
7. น้ำผุดตาดเต่า
8. Blue Lagoon
9. ถ้ำค้างคาว

ระบบถ้ำภูมานคราช จังหวัดขอนแก่น ตั้งอยู่ใน
ขอบเขตการดูแลของอุทยานแห่งชาติภูผาม่าน
มีขนาดพื้นที่ประมาณ 24 ตารางกิโลเมตร
ครอบคลุม 2 จังหวัด 3 อำเภอ 3 ตำบล ได้แก่
ตำบลนาหนองพุ่ม อำเภอชุมพวง ตำบลห้วยม่วง
อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น และตำบล
ฆานกเค้า อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย

16 ข้อปฏิบัติ

รู้ไว้...ก่อนเข้าถ้ำ

1. ห้ามสัมผัสหรือแตะต้องประติมากรรมถ้ำ เช่น หินงอก หินย้อย เส้าหิน รวมทั้งหยดน้ำที่หยดจากหินย้อย
2. ห้ามตี เคาะ ทำลายหินในถ้ำ
3. ห้ามสูบบุหรี่ ก่อกองไฟ จุดธูปเทียน หรือกิจกรรมใดๆ ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อสภาพอากาศภายในถ้ำ
4. ห้ามนำอาหารเข้าไปรับประทานในถ้ำ รวมทั้งทิ้งเศษขยะมูลฝอยใดๆ
5. ห้ามส่งเสียงดังหรือกระทำการใดๆ ที่เป็นการรบกวนหรือก่อความรำคาญให้แก่สัตว์ รวมทั้งห้ามยิงปืน จุดประทัด และวัตถุระเบิด
6. ห้ามนำสัตว์เลี้ยงหรือสัตว์พาหนะเข้าไปในถ้ำ
7. ห้ามขีดเขียน ขูดลบ ขีดฆ่า ทาหรือพ่นสี หรือปิดประกาศ
8. ห้ามถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะในถ้ำ
9. ห้ามเก็บหรือนำสิ่งใด ๆ ออกจากถ้ำ อาทิ หิน ผลึกแร่ ซากดึกดำบรรพ์ โบราณวัตถุ หรือสิ่งมีชีวิตภายในถ้ำ
10. ห้ามกระทำการใด ๆ อันจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางน้ำ หรือสร้างสิ่งกีดขวางทางน้ำที่จะทำให้น้ำท่วมล้นหรือเหือดแห้ง เว้นแต่ได้รับการอนุญาตจากหน่วยงานเจ้าของพื้นที่
11. ห้ามตั้งแคมป์พักแรมภายในถ้ำ
12. ห้ามเดินออกนอกเส้นทางที่กำหนด
13. ไม่แตะต้องและ/หรือทำลายระบบไฟฟ้าในถ้ำ
14. ไม่รบกวนแหล่งโบราณคดีหรือซากดึกดำบรรพ์ที่พบในถ้ำ
15. ไม่ก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สะพานทางเดิน บันได เว้นแต่การก่อสร้างเพื่ออำนวยความสะดวก/ความปลอดภัยเท่าที่จำเป็น และให้มีความกลมกลืนกับสภาพธรรมชาติในถ้ำ
16. ให้มีผู้นำเที่ยวถ้ำท้องถิ่นที่ผ่านการฝึกอบรม ตามมาตรฐาน Local cave guide และปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างเคร่งครัด

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16

สงวนลิขสิทธิ์ในเอกสารนี้โดยกรมทรัพยากรธรณี
ห้ามทำซ้ำหรือดัดแปลงโดยไม่ได้รับอนุญาต

ท่องเที่ยวถ้ำผานาคราช ทำอย่างไรนะ!

เปิดให้เข้าชม 2 รอบต่อวัน
รอบเช้า เวลา 9:30 น.
รอบบ่าย เวลา 13:30 น.
ใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมง

สามารถ
ติดต่อได้ที่

ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
อุทยานแห่งชาติภูผาม่าน
จังหวัดขอนแก่น

อัตราค่าเข้า อุทยานแห่งชาติภูผาม่าน

อัตราค่าเข้าสำหรับบุคคล
นักท่องเที่ยว

ชาวต่างชาติ

อัตราค่าเข้าสำหรับ ยานพาหนะ

รถจักรยานยนต์ รถยนต์ 4 ล้อ

อัตราค่าบริการเข้าเยี่ยมชม ถ้ำผานาคราช

นักท่องเที่ยว

หากไม่ถึง 6 คน ต้องเหมารถ

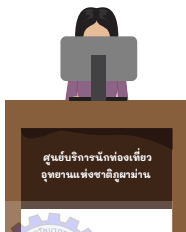

ติดต่อ อุทยานแห่งชาติภูผาม่าน

ต.นาหนองทุ่ม อ.ชุมแพ จ.ขอนแก่น 40290

โทรศัพท์: 0 4300 1753 Email: Phu_phaman@hotmail.com

Facebook : อุทยานแห่งชาติภูผาม่าน - Phuphaman National Park

เอกสารฉบับนี้เป็นลิขสิทธิ์ของกรมทรัพยากรธรณี
ห้ามทำซ้ำหรือคัดแปลงและแก้ไขโดยไม่ได้รับอนุญาต

จัดทำโดย กองธรณีวิทยา กรมทรัพยากรธรณี ปี พ.ศ. 2567
75/10 ถ.พระราม 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400